

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

LAUSUNTO KUNTIEN PERUSPALVELUJEN VALTIONOSUUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISTA KOSKEVASTA SELVITYSMIEHEN LUONNOKSESTA

Lohjan kaupunginhallitus on käsitellyt otsikkoasiaa kokouksessaan 17.3.2014 § 88 ja päättänyt antaa seuraavan lausunnon:

Yleisesti uudistuksesta voidaan todeta, että ehdotettu järjestelmä on selkeämpi ja reilumpi kuin nykyinen järjestelmä. Kriteerien karsinta ehdotetussa mallissa on järkevää. Lisäksi kuntia tulee kannustaa ja luoda järjestelmä, joka ohjaa kuntien toimintaa hyväksytyyn suuntaan ja tätä toimintaa tulee palkita. Uusi valtionosuusjärjestelmä vähentää Lohjan kaupungin valtionosuuksia vuoden 2014 tasolla 42 euroa/asukas. Valtionosuudet ovat vuoden 2014 talousarvion mukaan 25 %:a verorahoituksesta ja kaupungin käyttötuloihin uuden järjestelmän mukainen 2 009 000 euron valtionosuuksien väheneminen tekee 0,6%:n loven. Valtionosuuksien laskiessa tulisi vastavuoroisesti karsia kuntien lakisääteisiä tehtäviä.

Ehdotettu sairastavuuskriteerin painottaminen ei välttämättä kannusta kuntia ennaltaehkäisevään toimintaan ihmisten hyvinvoinnin, terveyden ja elämänlaadun parantamiseksi. Ikäkriteerin painottaminen lapsiin ja nuoriin ei palvele Lohjan ikääntyvää väestörakennetta ja painotusta tulisi tältä osin muuttaa.

Kaksikielisyyden osalta kriteeri on selvempi ja oikeudenmukaisempi kuin vanhassa järjestelmässä, mutta vanha järjestelmä on taloudellisesti Lohjan kannalta parempi. Työpaikkaomavaraisuus luo kannustavuutta, mutta sen painoarvoa voisi korottaa kaupungin näkökulmasta. Myös vieraskielisyyden korostaminen uudessa järjestelmässä ja erityisesti Etelä-Suomen kaupunkialueiden osalta on perusteltu kriteeri.

Verotulotasaus on uuden järjestelmän johdosta paljon oikeudenmukaisempi Lohjan kaupunkia kohtaan ja ehdotettu tasausrajan poisto on kannatettava muutos järjestelmään.

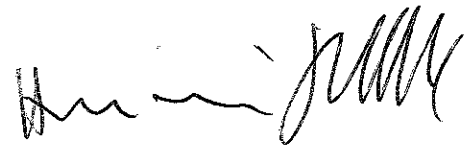
Nyt tehtävässä uudistuksessa tulisi olla mukana myös opetus- ja kulttuuri-toimen valtionosuus. Valtion osuusjärjestelmää tulisi kehittää siten, että ministeriöiden jakama ja ylläpitämä ehdollinen ja harkinnanvarainen rahoitus tulisi siirtää yleisen valtionosuusjärjestelmän piiriin. Kuitenkin ministeriöiden hankkeiden yms. käynnistämisvaiheessa jakamat määrärahat tulee säilyttää.

Siirtymäajan käyttö on perusteltua uudistettaessa valtionosuuslainsäädäntöä ja sen tulee olla riittävän pituinen, jotta valtionosuuksia menettävissä kunnissa on mahdollista sopeuttaa toimintaansa uudistuksen vuoksi. Nyt ehdotettu ei koskisi Lohjan kaupunkia, koska valtionosuuden vähennys olisi alle 50 euroa per asukas. Kuitenkin 2 000 000 euron vähennys tarkoittaa vuosikatteen alenemista n. 20 %, joten siirtymäsäännös tulisi ulottaa kaikille valtionosuuksia menettäville kunnille.

LOHJAN KAUPUNGINHALLITUS

Simo Juva
kaupunginjohtaja

Hanna-Maria Grandell
hallintojohtaja

Arkistokappale

talouspalvelut